

nogen som helst Grund til at gøre en saadan Forskel. Det forekommer mig naturligt, at det maa være Arbejdets Kvalitet, der skal afgøre, hvordan Lønnen i det enkelte bør være, og der er ingen som helst Grund til at mene, at ikke Kvinders Arbejde i disse Opgaver fuldt ud kan maale sig med Mænds. Jeg har haft ikke saa ganske ringe Lejlighed til at gøre Erfaringer i den Retning, og skulde jeg gøre nogen Forskel, vil jeg sige, at Kvinderne snarest ere dem, der ere de overlegne som Lærerkræfter i Skolen i Forhold til Mændene. Jeg siger det ikke for at krænke nogen, men jeg siger det, fordi det, naar man allerede gør en Forskel i Lønningen, dog kan have sin Betydning af fremhæve, at der ikke efter min Mening er Tale om, at Arbejdet paa dette Punkt er ringere for Kvindernes Vedkommende, men snarere, hvor der er Tale om at sætte personlige Kræfter ind derpaa, er Mandens Arbejde overlegent. — Hvis det ikke var saaledes, at man allerede havde gennemført denne ensartede Opfattelse af de to Køns Arbejde for saa mange Aar siden, vilde det maaske mindre være Øjeblikket til nu lige mod Slutningen af en Samling at fremhæve den Side af Sagen; men naar det dog ikke kan betragtes som andet end et Tilbageskridt, synes jeg, at det alligevel, selv om Tiden er knap, er rigtigt at paatale det. Den sidste ærede Taler udtalte, at denne Forskel maaske laa i, at man ikke tænkte sig, at den overhovedet praktisk vilde komme til at gøre sig gældende i nogen nær Fremtid, og at det var derfor, man havde trukket denne Grænse. For mig vilde det, hvis Forholdet er et saadant, have større Betydning, end det ærede Medlem til lagde det. Det var altsaa da ikke praktiske Grunde, men principielle Grunde, der vare de afgørende. Men principielt forekommer det mig at være ganske uberettiget at stille Kvinderne paa et lavere økonomisk Niveau overfor Lønnen for deres Arbejde end Mændene. Jeg skal ikke komme ind paa alle de mange gamle Betragtninger om, at Manden er Forsørger og Kvinden ikke. De spille jo ikke længere i vor Tid den Rolle, de tidligere have spillet; tværtimod, der er en overordentlig stor Mængde Kvinder, for hvem en Forsørgelsesopgave guld ud foreligger. Og der er heller ikke i Lovforslaget forudsat nogen Forskel i den Retning, siden baade Lærerinderne og Lærerne kun have Fribolig for en ugift. Man forudsætter altsaa, at begge ere uden Familie i snævreste Betydning. Hvor er saa Forskellen?

Det forekommer mig saaledes, at hvis det er af praktiske Grunde, man gør denne Forskel, maa man bøje sig derfor, hvis Situationen absolut kræver det, skønt jeg vanskelig kan se, at den kan kræve det med saa stor Nødvendighed, naar det hele kun drejer sig om nogle faa Hundrede Kroners større Udgift for Statskassen. Men er det principielle Grunde, der have gjort det, vil i alt Fald jeg for mit Vedkommende føle mig kaldet til at nedlægge en Indsigelse mod dette Princip. Her i København have vi Forstanderinder for Kommuneskoler — der er 4 —, og de lønnes ganske som Skoleinspektørerne. Og baade her i København og ovre i Jylland vil man jo kunne paavise kvindelige Kræfter, der netop have vist sig som ganske særlig udmærkede, hvor det gælder om Administrationen af store Skolekomplekser; det tror jeg ikke, nogen vil benægte. Jeg fastholder derfor Tanken om, at det vilde have været det rette, hvis man havde holdt sig til den gamle Ordning og ikke havde gjort det Tilbageskridt, som fra interesse-rede Sider er blevet kaldt et Tilbageskridt ogsaa i Kultur, dette ikke at ville anerkende kvindelig Arbejdskrafts Værdi i samme Grad, som man anerkender den mandliges.

Jeg har Indtrykket af, at forskellige af de ærede Talere have ment, at der maaske kunde være nogen Anledning til at nedsætte et Udvalg. Om der kan opnaas noget ad den Vej, ved jeg ikke. Den ærede første Taler advarede derimod og mente, at det let kunde give Forslaget Gift. Jeg antager ogsaa, det vil være heldigst at faa Forslaget igennem i denne Samling. Man vil jo senere have Lejlighed til at foretage Forandringer, hvis man kommer til anden Erkendelse af, hvad den rette Ordning er. Hvorvidt jeg for mit Vedkommende vil stille Forslag om Henvi- sning til et Udvalg, vil da bero paa, om den ærede Minister mener, at denne Fremgangsmaade vil gavne Gennemførelsen af den Sag, der nu her af ham er forelagt Rigsdagen. Hvis Ministerens Ønske gaar ud paa, at vi lade Lovforslaget gaa igennem Tinget uden Udvalg, ja, saa skal jeg for mit Vedkommende ikke stille noget Forslag derom. Hvis der er Medlemmer, der ønske at stille Ændringsforslag, er det jo ikke udelukket, selv om der ikke nedsættes Udvalg.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (M. Nielsen): Alle de ærede Medlemmer af dette Ting, som have ud-